

Tezcazlipoca - Dýmající zrcadlo

© Zdeněk Patrick
1994 Silnější než Däniken

© Zdeněk Patrick, 1994
© DAM 2000 Publisher, 2002
All rights reserved

I svolal do nejnádhernejších síní uprostřed nekonečného vesmíru radu bohů. Bylo odtud vidět vše, co kdy bylo stvořeno.

Platon: Kritias

A ještě jednu podivnou věc jsem viděl v královském paláci. Nad nepřiliš hlubokou studnou spočívá obrovské zrcadlo. Vejde-li někdo do studně, slyší všechno, co se u nás na Zemi hovoří, a podívá-li se do zrcadla, spatří všechna města a všechny národy, jako by stál před nimi.

Lukianos: Pravdivé příběhy

Tezcazlipoca - Dýmající zrcadlo

Dne 9. října 1492, dva dny předtím než Santa Maria dopluje k břehům Nového světa, zapisuje Kryštof Kolumbus do lodního deníku zajímavou a nezvyklou zprávu. Toho dne se stal společně se svými námořníky svědkem velmi neobvyklého jevu, který se vymyká všemu, co doposud na svých cestách mohli spatřit. Kolem lodí nehlučně manévroval obrovský diskovitý předmět, který se později vytratil neznámo kam.

Znamení dob minulých i budoucích? Jistě a nezadržitelně se blíží doba, kdy s konečnou platností zapadne slunce i nad indiánskými říšiemi Jižní a Střední Ameriky. Blíží se doba conquisty. Španělští dobyvatelé se zmocní neuvěřitelného pohádkového bohatství. Lodě obtěžkané zlatým lupem a kultovními předměty Inků, Mayů a Aztéků budou směřovat přes Atlantický oceán a s nimi i legendy o létajících hadech, o bozích z dalekého vesmíru.

Počátek conquisty vynese, počínaje rokem 1519, na výsluní pomyslné slávy neurvalce a násilníky typu Pizzara či Cortéze.

Conquista přinese zkázu civilizacím, které jsou svým způsobem vyspělejší než ta, která jim zkázu přináší. Španělští kolonizátoři postupně ovládnou celý prostor od Yucatánského poloostrova až po Ohňovou zemi. Na své dobytelské cestě ničí kultovní památky, svědky dávné minulosti, a tak mnoho pozoruhodností je nenávratně ztraceno. Snad leží kdesi na dně Atlantického oceánu, pokud nezmizely v propasti neúprosného, bezohledného a úmyslného ničení nebo v tajných sklepeních Madridu.

Přes tyto cynické snahy se část kulturního bohatství lidstva dochovala až do dnešních dní a budí zasloužený úžas, vyráží dech.

Uchovala se i podivuhodná legenda o opeřeném hadu Quetzalcoatlovi i jeho zlém protějšku Tezcatlipokovi. Tezcatlipoca - dýmající zrcadlo, majitel kouzelného obsidiánu, který nosí neustále u sebe. Chay abach, mluvící kámen. Sopečné sklo šedého až černého zabarvení. Kouřící zrcadlo, dýmající zrcadlo, to je jméno Tezcatlipocy, ale také jeho kouzelné aparatury, která učinila ze svého majitele neobyčejně mocné božstvo. Tezcatlipoca mohl vždy, kdykoli toto zařízení použil, sledovat na velké vzdálenosti své nepřátele, ale i vzdálené krajiny. A nejen to! Kouzelné šedé „dýmající zrcadlo“ umožnilo svému majiteli spatřit děje dávno minulé i budoucí. Byl to přímo zázračný aparát, jehož parametry by jistě přilákaly nejednoho generála, fířera či generalisima. Každopádně toto prazvláštní zařízení patří k předmětům, které byly kdysi majetkem bohů. Jistý aztécký pohlavár si povšiml rezaté a zčásti pozlacené přilbice jednoho z Cortézových mužů a požádal Cortéze o její zapůjčení s tím, že se Montezuma jistě podiví, až tuto přilbici spatří.

Jistě se podiví, neboť je velmi podobná té, co nosil sám Opeřený had jménem Quetzalcoatl a kterou mají kněží kdesi ukrytou společně s jinými kultovními předměty. Z téhož pramene se dovídáme, že Montezuma skutečně porovnal španělskou přilbici s tou, kterou nosil Opeřený had, a usoudil, že se jedná o výrobek téže provenience.

To byl však s největší pravděpodobností počátek jeho konce, neboť zároveň dospěl k názoru, že bílí mužové přicházejí jako předvoj Opeřeného hada, který v souladu se svým dřívějším prohlášením převezme vládu opět do svých rukou.

A nyní přeskočme v čase i prostoru a přenesme se do roku 1583. Doktor John Dee, tehdy již šestapadesátiletý muž, náhle a nečekaně opouští svou rodnou Anglii, aby se vydal s celou rodinou na neuvěřitelnou cestu. Na cestu kamsi do střední Evropy, tedy přesně do míst, kde z pohledu Angličana „dávají lišky dobrou noc“. Do města, kde sídlí český král a římský císař Rudolf II. Významný anglický učenec, alchymista, astrolog a matematik opouští nenadále a zdánlivě nelogicky bezpečí, které mu skýtá sama anglic-

ká královna Alžběta I., a spojuje svůj osud s podvodným alchymistou, tehdy devětadvacetiletým Edwardem Kelleym. Celá ta cesta má mít ryze soukromý charakter s nádechem útěku před blíže neurčeným nebezpečím. Španělští i jiní špiclové u dvora anglické královny mají nabyt dojem, že se osud k Johnu Deeovi definitivně obrátil zády.

Pravděpodobně to však bylo právě anglické panovnické oko, které žárlivě střežlo na každý krok Johna Deea.

Nás ovšem nezajímají tehdejší intriky panovnických dvorů Evropy, nýbrž pouze to, čím byl vážený anglický učenec na své cestě do Prahy prozřetelnými politiky vybaven. Jakým divným trikem měl uchvátit srdce sice trudnomyslného panovníka, avšak velkého evropského sběratele umění a kuriozit, mecenáše matematiků, hvězdářů, astrologů a alchymistů. A právě alchymie byla zřejmě tou skutečnou oblastí, kde ústřední roli měl sehrát Edward Kelley. Jaké další tajemství spojovalo tyto dva rozdílné muže mimo to, že byli Angličané? Jedna verze hovoří o tom, že se kdesi v anglické hospůdce zmocnili samotné Smaragdové desky Hermetického boha Trismegista - Thovta, spisu obsahujícího návody transmutací i jiné pošetilosti např. přípravu kamene mudrců, živé vody a přeměnu kovů ve zlato na základě 13 tezí v čele s heslem „V jednom je vše“, což vyjadřuje symbolika jednoty světa obrazem hada, či draka zakousnutého do vlastního ocasu.

Jiná verze hovoří o spisu později zvaném Vojničův rukopis. Autorem má být středověký génius Roger Bacon (asi 1214-1294), jehož překvapivé vize vývoje lidské společnosti sahají až do našeho 20. století: automobily, lodě, ponorky, letadla. Tento spis byl kdysi údajně darován Johnu Deeovi vévodou z Northumberlandu, který se ho zmocnil u příležitosti vypalování anglických klášterů.

Takový spis se skutečně dostal až do Prahy, přímo do rukou rektora Karlovy university, aby jej rozluštil. Podařilo se to prý až v roce 1920. Tehdy zabránil David Kuhn, známý jako odborník na kryptografii, uveřejnění dekodovaného textu, neboť by prý způsobilo explozi přímo neuvěřitelnou.

Ti, co vyslali Johna Deea, neponechali nic náhodě. Proto

byl John Dee vyzbrojen ještě jednou věcíčkou, která mu měla otevřít dveře císařských komnat, a nejen těch, ale o tom později.

Po krátké zastávce u polského krále Štěpána Báthoryho vstupují dne 9. srpna 1584 oba Angličané do Prahy. Dnes bychom řekli hlavního města zemí Koruny české. Od nepaměti sídelního města českého krále, panovníka nad rozsáhlým územím majícím tehdy 4 miliony obyvatel (Německo 1,5 mil., Španělsko 6,5 mil., Anglie 5 mil.). Praha, tehdejší středisko vědomostí jako je astronomie, matematika, astrologie a alchymie. Zde byla umístěna největší sbírka světového umění. Zabrala většinu císařských komnat, a nejen těch, ale o tom až později.

V tomto městě vytvořili svá vrcholná díla známé osobnosti té doby jako Tycho de Brahe, (1546-1601), Dán, byl nejlepším evropským pozorovatelem hvězd před Keplerem bez dalekohledu, s měřicími přístroji, z nichž mnohé zdokonalil. Na výsledky jeho bádání navázaly později objevy Keplerovy i Galileovy. Byl pochován v Týnském chrámu. Johannes Kepler, (1571-1630) působil v Praze v letech 1600-1612, stanovil zde tři matematické zákony popisující pohyb planet po eliptické dráze kolem slunce a tak se stal otcem mechaniky nebeských těles. Ital Pietro A. Mattioli, autor známého Herbáře, jehož překlad pořídil pan Tadeáš z Hájku byl vytvořen v Praze a vyšel roku 1562 u Melantricha v Praze. Byl časem přeložen do více jak 50 jazyků. Mattioli působil také při pražském dvoře jako osobní lékař místodržitele Ferdinanda Tyrolského. G. Bruno se objevil u pražského dvora v roce 1588 a mnoho dalších. Na Josefově v té době ještě žije Rabbi Jehuda Lôwi ben Bezalel a tam také kdesi skrývá svého robota pokrytého blátem. Zde probíhají politická jednání tehdejší Evropy. Sem míří též John Dee. Avšak žijí tu i čeští šlechtici se svými španělskými manželkami, dcerkami guvernérů Limy, či slavných bijců anglických korzárů. Celá mise Johna Deea pravděpodobně, jak se mimo jiné později dozvíme, ztroskotala právě na této nové módní vlně, která se tak rychle v Čechách tehdy ujala. Módě českých šlechticů vlastnit alespoň jednu španělskou manželku.

Doktor John Dee navazuje první kontakty s rytířem Tadeášem z Hájku (1525-1600) - matematikem, botanikem, astronomem a profesorem Karlovy university, ale především císařským osobním

lékařem a protomedikem Českého království. Mužem, který studoval na mnohých univerzitách Evropy, tedy i v Anglii, a zřejmě proto John Dee mohl směřovat své kroky právě k němu.

Pravidelné seance pořádané u Tadeáše z Hájku v jeho domě na Betlémském náměstí si brzy zaslouženě vysloužily černokněžnickou pověst.

A zde se pravděpodobně John Dee setkává s nejbohatším mužem z Evropy, jihočeským vladařem, panem Vilémem z Rožmberka. Pravděpodobně mu umožnil nahlédnout do budoucnosti, tak jako později i císaři. Tam pravděpodobně uzrála myšlenka pana Viléma nepřijmout nabízenou polskou korunu.

Zanedlouho se Johnu Deeeovi otevrou i komnaty Pražského hradu a on je jmenován dvorním alchymistou Rudolfa II. Edward Kelley sdílí tutéž kariéru, avšak jeho pozdější osud je velmi žalostný.

John Dee požívá zvláštní postavení u císaře, který je jinak velmi „háklivý“, na výběr členů dvora. Nezvykle rychlá kariéra na neznámého cizince z nekatolické Anglie! V zemi sice nábožensky tolerantní, avšak kde španělské manželky usměrňují své české kavalíry.

Zbývá otázka. Jakým trikem omámil John Dee „náročné habsburské oko“? Existuje vysvětlení v podobě legendy, která se kupodivu nestala v Čechách lidovou, jak bylo tehdy v kraji dobrým zvykem. Jediné možné vysvětlení tohoto nezvyklého jevu bylo utajování a rozšiřování této historiky jen v šlechtických kuloárech. Tedy tam, kam ucho nepovolného lidu nedosáhlo, nebo takřka nedosáhlo. Avšak přesně tam, kam dosáhlo ucho samotného španělského krále.

Dáli se klep nazvat legendou, pak jádrem legendy je kouzelné zrcadlo, černé a čarodějně, které John Dee jednoho dne předvedl samotnému císaři. Sám císař prý mohl tímto zrcadlem na velkou vzdálenost pozorovat své dvořany a hovořit s nimi. Jediné, co ještě o tomto přístroji víme, je, že jeho podstatnou část tvořilo sklo šedočerného zabarvení.

Kdekdo z nás, být v Rudolfově kůži, by asi po spatření své budoucnosti byl velmi trudnomyslný, zasmušilý a také nedůvěřivý. Není ovšem známo, zda bylo císaři umožněno budoucí děje spatřit,

a tak vše ostatní jsou opět pouhé dohady. Nicméně dvě legendy o kouzelném zrcadle, jedna jako když druhé vypadne z oka. Legendy, které dělí propasti času a Atlantický oceán.

Tezcatlipocovodýmající tajemné zrcadlo v rudolfínské Praze? Jak by se však mohlo do Prahy dostat něco, co existuje pouze jen ve fantazii jakýchsi divochů kdesi na konci světa? Je snad něco podobného vůbec možné? Procento pravděpodobnosti našeho příběhu se však zvýší na tolik, že legenda o Tezcatlipokovi dostane zakrátko zcela jinou dimenzi.

Jaké byly další osudy Johna Deea a tím i záhadného přístroje?

Přístroj byl společně s Johnem Deem zapůjčen za úplatu panu Vilémovi z Rožmberka. Je však již jisté, že se pobyt Johna Deea v zemích Koruny české chýlí pomalu, ale jistě ke svému konci. A nad dalšími osudy zajímavého přístroje visí velký otazník. Ano, je velmi pravděpodobné, že právě v okamžiku, kdy slovný doktor překročí státní hranici, bude kouzelné černé zrcadlo na zcela jiném místě než on a jeho rodina. A španělští emisari a vyslanec vyvíjejí horečné úsilí. Navštěvují samotného císaře a později i pana Viléma v jeho pražském sídle k tajnému jednání. Panu Vilémovi je přislíben Řád zlatého rouna, tehdy nejvyšší katolické vyznamenání, které udílí sám španělský král. Rovněž česká katolická šlechta, podporovaná svými španělskými manželkami, usiluje o blíže nespécifikované potrestání pana Johna Deea za blíže neurčený zločin. Zločin černokněžnictví, z něhož byl učenec u císaře osočen, je však v Čechách směšný. V popředí nespokojené katolické šlechty je mocný muž.

Nejvyšší hofmistr Českého království Jiří Popel z Lobkovic, ale i Pernštejnové, mocný rod spřízněný s Donem Garcíou Hurtado de Mendoza, prvním guvernérem Chile a pozdějším místokrálem v Peru se sídlem v Limě! (Anna Marie Manriquez de Lara z rodu Hurtado de Mendoza, později Pernštejnská, její dcera Polyxena se stane o něco později manželkou pana Viléma z Rožmberka a ještě později Zdeňka Popela z Lobkovic.)

V Praze působí též bývalý námořní velitel havanské flotily, který se proslavil v bojích proti anglickým korzárům - Juan Enquez de Borgia. Nad Johnem Deem, nebo spíše nad jeho přístrojem, se

stahují hustá černá mračna.

O tomto období hovoří i rožmberský kronikář Václav Břežan: „Joanes Dee vypověděný od císaře v Juni 1586, muž učený, byv s manželkou a dítkami a tovaryši svými vypovědín od císaře z Čech jedním legáta papežského, do Němec k Erfurtu táhnout minul... Příčina vypovědění byla nějaká pomluvení ho u císaře, jakož by černokněžníkem byl, mív k tomu proti sobě nepřítel pana Jiřího z Lobkovic.“

John Dee tedy odchází z Čech, ale ještě jednou se vrátí na Třeboň k panu Vilémovi. Pobyde tam však jen velmi krátce. Odchází navždy zpět do Anglie, kde se stává rektorem university z vůle královny anglické Alžběty I.

Pan Vilém se usmiřuje s císařem a vzápětí mu španělský vyslanec předává Řád zlatého rouna. Za co? Za služby, které snad prokázal tento šlechtic španělské koruně.

Zbyla pouze velice zajímavá legenda o tajemném a kouzelném zrcadle a anglickém doktorovi. Vznikly i dohady, kam se záhadný černokněžný přístroj ztratil. Existuje několik variant: Je možná opět v majetku španělského krále, ukrytý před nepovolanými zraky. Švédové jej asi zcizili za třicetileté války, tak jako tisíce jiných drahocenností Rudolfovy či Rožmberkovy sbírky.

Může být uschováno na panství Jakuba Krčína z Jelčan - vrchního správce rožmberského majetku.

Každopádně se tento záhadný aparát podivně objevil v Čechách ještě jednou! Bylo to v těžkých dobách Českého národa, kdy ze 4 miliónů obyvatel zbylo v zemích Koruny české pouze několik stovek tisíc. Za necelých třicet let války! Záhadné a magické zrcadlo se objevilo jako součást rozsáhlé nástěnné malby Maškarního sálu ve starém sídle pánů z Růže - na krumlovském zámku, který získal, jak jinak, cizácký německý rod Schwarzenberků. Za jejich vlády proběhly na zámku rekonstrukce, jejichž součástí byl i maškarní sál zaplněný malbami malíře Josefa Lederera. Tam můžeme ještě dnes spatřit legendární zrcadlo Johna Deea.

Dvě legendy, které dělí tento svět na svět denních realit a svět mystiky. Nevyřešenou však navždy zůstane otázka, zda se nejedná

o rozdělení úmyslné i záměrné. Přestože nelze spojit nespojitelné, v případě kouzelného Tezcatlipocova zrcadla to však nemusí být tak docela pravda. Je nutné se podávat jen o několik let nazpět. Někdy před rok 1580. Vrátit běh času a mít možnost zúčastnit se jednání královské rady.

Anglie prožívá velmi těžké období, neboť její největší rival Španělsko získalo nové državy a zlato do Španělska přímo teče. Je to pro Anglii velmi trpké a nesnesitelné, a proto Alžběta I. vydává „kaperské listy“, které opravňují jejich majitele přepadávat španělské lodi a zlato původně určené Španělům přemístit na místa pro Anglii podstatně výhodnější. To vše se odehrává ve vlnách Atlantského oceánu.

Doprava zlata do Evropy je v tehdejší době velmi pomalá. Ze Španělska se lodi vydávaly jihozápadním směrem ke Kanárským ostrovům, potom k Návětrným ostrovům Malých Antil a odtud do Panamské úžiny. Zpáteční cesta vedla kolem Havany směrem na sever. U Floridy se lodi nasměrovaly na východ a hnány pasáty pluly do Evropy. A právě v těchto místech byly napadány anglickými korzary. Zde se proslavil i budoucí španělský vyslanec se sídlem v Praze.

Protože Angličané velmi zdatně odčerpávali příliv zlata do Madridu, rozhodli se Španělé pro jinou alternativu, daleko bezpečnější. Dlouhé karavany putovaly z Yucatánského poloostrova do Peru, kde se v Limě drahocenný náklad naložil na loď a přes Tichý oceán „zadem“, dostával do Španělska. A tak zde začíná opět náš příběh o Johnu Deeovi a kouzelném zrcadle - tretce, kterou indiánským předkům prý zanechali mocní bohové.

John Dee, učený muž, který prošel mnohými evropskými zeměmi a byl pravděpodobně informován o mnohých zajímavostech přicházejících z Nového světa, stál prakticky v pozadí snah vyslat anglické korzary na cestu kolem Ohňové země a napadnout zcela konkrétní loď, která měla v určeném termínu vyplout z Limy. Tyto zprávy mohla ostatně královská rada získat od španělských zajatců. John Dee, poradce královské rady, přesvědčoval anglickou královnu Alžbětu I. o nutnosti takového zásahu. Doposud se podařilo pouze jedinému člověku dostat do Tichého oceánu, a tím byl Portugalec Magalhaes. Španělskou admirálitu ani ve snu nenapadne, že Angli-

čané zaútočí v Tichém oceánu. John Dee přesvědčil anglickou královnu o tom, že jediný muž, který je schopen tento úkol splnit, je Francis Drake. A tak Alžběta I. rozhodne a Drakeova v ýprava se vydává, jak jinak, na soukromou cestu s cílem, jenž je úzkostlivě tajen. Velitelská loď Golden Hind - Zlatá laň obeplouvá za dramatických okolností Hornův mys. To se již píše rok 1580. Francis Drake směřuje k pobřeží Peru, poblíž Limy překvapí španělské loďstvo a zmocní se jeho nákladu. Marně pak hledá hypotetickou „západní cestu“ a když ji nenalézá, obeplouvá jako první Angličan zeměkouli a vrací se do Anglie roku 1583. Je Alžbětou I. povýšen do šlechtického stavu a zanedlouho nato se John Dee vydá za Edwardem Kelleyem na dalekou cestu. Cílem je české království.

Dvě legendy, vzdálené oceánem času i oceánem skutečným. Dvě legendy skoro „na chlup“ stejné. Legendy, které spojuje učenec John Dee a Sir Francis Drake!

Na závěr této kapitoly si dovolueme upozornit na další zajímavosti: Ještě nejméně jedno zázračné zrcadlo se má na naší planetě vyskytovat. Je o něm řeč v souvislosti s nebeským původem panovníckého rodu, z něhož pocházel japonský císař Hirohito.

Zrcadlo prý bylo kdysi tomuto rodu darováno nebeskými bohy jako důkaz božského původu japonských císařů...

Jestliže říkáme nejméně jedno, pak máme na mysli také ještě jedno magické zrcadlo typu „Tetzcatlipoca“, jež se objevilo v jižních Čechách na počátku tohoto století. Jeho poslední majitel byl dle zpráv jediný člověk, který s ním uměl zacházet. Zemní, jak bylo tajemné zrcadlo, nazýváno, odpovídalo svým popisem tomu, co víme o zrcadlu Dr. Johna Dee. Velikostí asi 150 x 100 milimetrů jako by z oka vypadlo malůvce z Maškarního sálu krumlovského zámku. Na první pohled obyčejné tmavší zrcadlo, o němž se říká, že pouze zasvěcený byl schopen jej uvést v činnost a spatřit minulé i současné děje.

Doufáme jen, že to nebyla obyčejná věštecká koule. Místo posledního výskytu?

Magické zrcadlo bylo naposledy viděno ve Vimperku (u Prachatic) - na bývalém panství pana Voka z Rožmberka.